

Poznámky k testu z 3.11.2009 (JAP102b):

Jak již bylo avizováno, nadcházející hodiny JAP102a a JAP102b se ponosou ve znamení opakování učiva, lexika a frazeologie prvních tří probraných lekcí učebnice Genki. Ti z vás, kteří mají u doposud probraného učiva jakékoliv pochybnosti ohledně gramatiky či významů, budou mít příležitost se ptát a nechat si látku dovysvětlit. Současně bude našim cílem upevnit probrané základy tak, abychom na nich mohli stavět při nadcházejícím studiu.

Chci nicméně poukázat na to, že i nadále bude značná zodpovědnost kladena na vaše vlastní samostudium.

Konkrétní poznámky k testu:

- Máme-li v konstrukci výraz, který funguje jako větný člen, musí být tento do větné konstrukce nějakým způsobem **zapojen**. Tak jako téma (jako větný člen) bývá zapojeno do tematické větné stavby pomocí kontextové partikule (např. *wa*), přísudek bývá zapojen pomocí koncového tvaru predikativu, tak i komplementy musí být do tematické větné stavby zapojeny pomocí gramatických morfémů. Těmi jsou **pádové partikule**. Vyjadřujeme-li ve větě nominativ (významový subjekt slovesa), je zapotřebí jej vyjádřit nominativní partikulí *ga*. Pouhé postavení slova bez řídicího gramatického morfému (partikule) v tomto případě nestačí.
- Samozřejmě je nutno vědět, **jak** bývá který větný člen do konstrukce zapojen.
- Někteří z vás by si měli znovu ujasnit významy základních adverbii (především str. 57). „Často“ vs. „většinou“ vs. „příliš (ne-)“ by se vám neměly plést.
- Současně s tím je zapotřebí dbát na to, aby určité adverbium bylo ve shodě s polaritou (klad či zápor) predikativu (či respektive naopak, aby polarita predikativu byla ve shodě s užitým adverbium).
- Koncové (větné) partikule většinou neoddelujeme od zbytku věty čárkou. Je tomu tak proto, že vyjadřují modalitu (přístup mluvčího k obsahu promluvy), a ta je většinou vázána na predikativ. Čarkami (japonsky *tóten*) oddělujeme především nezávislé výrazy, z nichž jsme se doposud setkali s tzv. *aizuči* (např. *ああ, じゃあ, あの* apod.), dále s výrazy jako *すみません* a *でも* (na začátku věty), či s oslovením. Koncová partikule *ね* krom toho většinou nepobírá otázkovou intonaci (otazník), protože není ukazatelem otázky. Ve formálním psaném stylu si ostatně co do koncových znamének vystačíte s *kuten* (tečkou). Funkci naznačení otázky v těchto situacích zastane koncová partikule *か*.
- Někteří z vás měli problém identifikovat v japonské větě objekt. Objektem byl myšlen přirozeně objekt sémantický (významový, ve vztahu k významu slovesa), tedy v dotyčném případě výraz, jehož sémantický vztah „objektu“ byl vyznačen pádovou partikulí *を*. Výraz *フォーク* („vidlička“) v dané větě plnil funkci instrumentu, nástroje, pomocí něhož je na objektu prováděna akce reprezentovaná slovesem. Proto také bylo slovo *フォーク* do věty zapojeno pomocí pádové partikule *で*. Objekt *カレー* měl tedy být topikalizován do podoby *カレーは*.
- Někteří z vás znovu při překladu použili takové konstrukce, které jsme ještě neprobírali (např. rozkaz) a které tudíž nemohly být předmětem testu.
- Objevily se případy „dvojiho predikátu“, tj. sloveso v koncovém tvaru + spona v koncovém tvaru. Každá větná struktura může však mít jenom jeden přísudek, a může tedy obsahovat pouze jeden predikativ v koncovém tvaru.

- Také se objevil případ, kdy po pádové partikuli následovala bezprostředně jiná pádová partikule. Pádová partikule „řídí“ vždy nějaké substantivum, nikdy ne jinou pádovou partikuli. Zapamatujte si proto pravidlo „jedno substantivum – jedna pádová partikule“.
- Ke správným tvarům lexika, znaků apod. se již vyjadřovat nebudu.
- Na závěr opět upozorňuji, abyste se snažili vyvarovat nadměrného užívání tématu, především pak topicalizace první osoby (わたしは). Je důležité si uvědomit, že osoba (např. první) v české větě přítomná nějakým způsobem vždycky je (přinejmenším v koncovce slovesa). To ale **není** důvod ji nutně explicitně vyjadřovat v japonštině. Raději si zapamatujte, že pouze specifický kontext vyžaduje explicitní vyjádření osoby zájmem. Pokud přímo v českém zadání není explicitně uvedeno osobní zájmeno první osoby, výraz わたし (ani s *ga* ani s *wa*) do věty nezapojujte. Tento problém nás pravděpodobně bude provázet po celou dobu studia japonštiny, ale je vhodné si od začátku zažít, že v japonštině je co do informací „méně vždy více“.

Výsledky testu:

NG:	Na hranici úspěšnosti:
331020	343585
261610	323707
361653	324430
361453	361894
361688	60853
220090	261756
342720	361317
361225	262199
361987	67591
217034	325316
362008	255493
361036	321998
	361389
	362069
	361177
	361482

Všechny ostatní odevzdané testy byly ohodnoceny jako **OK**.

Pokud by měl kdokoliv z vás pochybnosti či dotazy ohledně hodnocení dílčích testů, jsem mu k dispozici během konzultačních hodin. Pouze poukazuji na to, že při hodnocení je různým druhům chyb přikládána různá váha. V celkovém hodnocení testu pak 50 % správných odpovědí na získání OK nestačí.

Opakuji, že na příští týden je opět vyhlášena „prohibice“ překladu osobních jmen bez osobnostních sufixů: **Objeví-li se 9.11. a 10.11. v testu překlad osobního jména do japonštiny bez osobnostního sufixu, bude tento test ohodnocen automaticky jako NG, a to i v případě, že se bude jednat o chybu jedinou.** Přestože se nám postupně daří dotyčnou chybu potlačovat, její vymýcení ještě není stoprocentní.

J. Matela